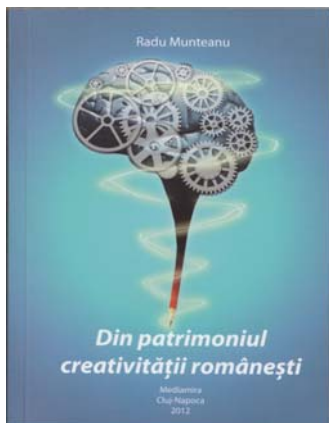

Prof.dr.hab. Valeriu Dulgheru
Prezentarea cărții „Din patrimoniul creativității românești”
Autor Radu MUNTEANU

Profesorul Radu Munteanu este cunoscut publicului UTeMist prin gândurile sale filozofice privind rolul educației, cunoașterii, creativității asupra progresului societății, auzite de la tribună, citite de pe paginile ziarelor și revistelor. Profesorul se întreabă „Cum ar fi o lume fără școală?”. „Poate cam așa” răspunde el: „Autoritatea fără școală, te face tiran./ Munca fără școală, te face sclav / Vorbele fără școală, te fac introvertit./ Succesul fără școală, te face arogant...”. În același stil profesorul Radu Munteanu a ținut și cuvântul de deschidere de la Simpozionul Internațional „Cucuteni 5000 REDIVIVUS: științe exacte și mai puțin exacte”. Dar aceasta nu a fost totul.

Profesorul Radu Munteanu a ținut cu tot dinadinsul ca la momentul deschiderii acestui Simpozion să iasă de sub tipar cartea Domniei sale „Din patrimoniul creativității românești”, care are o frumoasă dedicație „În semn de aleasă prețuire academicianului Ion Bostan, rectorul Universității Tehnice și colegilor săi de care mă simt atât de aproape”. Deopsebit de filozofică este percepția autorului asupra unei cărți despre inventatori și invenții. „O carte despre inventatori și invenții se poate scrie pentru eternitate fiindcă amintirea seamănă în noaptea trecutului cu o candelă ce cu vremea se stinge. Dar dacă ne amintim de fapte și lucruri atunci când trebuie, candela nu se stinge, iar amintirea participă la o creație continuă...”

Drept motou autorul cărții a ales o expresie foarte sugestivă a poetului englez Byron: „Pentru a fi original trebuie să gândești mult și să citești puțin, dar aceasta este cu neputință, deoarece înainte de a fi învățat să gândești trebuie să fi citit”. Este ca un îndemn la carte pentru tinerii, care au făcut primii pași prin această junglă a științei și creației.

În prefața cărții cu un sugestiv titlu „Știință, Creație, Invenție” prof. Radu Munteanu prezintă esența creației și rolul ei în dezvoltarea societății, un scurt istoric al evoluției umane care, „pornind de la „erectus”, devine „sapiens”, și mai apoi „faber” care coexistă pe un drum fără sfârșit cu „homo metricus””. Interesantă este și definiția ființei umane „ca o ființă inconstantă prin definiție, care se rotește mereu în jurul adevărului, evaluând, căutând și cercetând”, dată de autor. Și esența invenției este prezentată de autor într-o formă originală: „Începutul invenției este rațiunea, iar începutul rațiunii este răbdarea, dar inventica în sine este o cunoaștere bazată pe argumente, o grupare de ipoteze coerente și logice, validate operațional prin experiență și observație obiectivă”. Toate acestea sunt rodul experienței acumulate și a gândirii filozofice a autorului asupra activităților intelectuale umane, el singur fiind un inventator consacrat.

Convins că civilizația viitorului va fi bazată pe inteligență, având ca resursă informația, că civilizația reprezintă o expresie a progresului material și tehnic al culturii, evidențiindu-și existența prin tehnică și tehnologie, prin creație și inovație autorul consideră deosebit de oportune exemplele grăitoare ale marilor inventatori pentru dezvoltarea creativității și inovării.

În România, preocupările pentru invenție datează de aproximativ 150 de ani, deși creatorii și inventatorii au existat mereu. Autorul remarcă că în unele domenii inventatorii români au stat chiar la geneza lor: Conrad Haas (1509-1579) care a conceput racheta cu trei trepte reactive și Herman Oberth –considerat fondatorul astronauticii moderne. Cu Traian Vuia, Aurel Vlaicu, Henri Coandă România, alături de Franța, SUA, Germania, Marea Britanie și Rusia, a contribuit esențial la constituirea aviației mondiale. Marele inventator român George Constantinescu este plasat de revista engleză „*The Graphyc*” alături de A. Einstein, G. Marconi, Th. Edison, M. Curie ș.a. între 17 dintre cei mai mari oameni de știință ai acelei perioade. Elie Carafoli a fost un mare inventator în domeniul aerodinamicii. Urmează prezentarea altor nume reprezentative din știința și creația tehnică românească: Petrache Poenaru, Traian Vuia, Ștefan Procopiu ș.a.

În cartea profesorului Radu Munteanu, care nu este prima la această temă, este prezentată mai mult decât o simplă înșiruire a unor personalități de vază în cercetare și invenție și a rezultatelor activității lor creative. În prezentarea fiecăruia din cei aleși cu acuratețea și meticulozitatea care-l caracterizează autorul vine cu o abordare filozofică a modului cum au creat aceste personalități, care au fost impulsurile spre creație.

În final prof. Radu Munteanu relatează că exemplele inventatorilor arată că creativitatea este o sursă nepuizabilă, dar ne avertizează că în același timp „*este și fragilă, fiindcă orice constrângere o distrugă*”. Este un îndemn către cei, care sunt chemați să stimuleze creativitatea tinerilor, să nu uite de acest avertisment.